

Františkovo slovo

č.247

Každá křesťanská komunita má ze svých darů co nabídnout druhým

Papež k Římské rotě: Svatá křesťanská manželství nevytvářejí pastýři, nýbrž Duch svatý

Boží přátelství není výsledkem našich zásluh

Dejme v sobě prostor Božímu Slovu

Křesťan se má vyznačovat radostí a nenechat se spoutávat formalitami

O křesťanském měřítku posuzování

Papež: Senioři jsou přítomností a zítřkem církve

Zesvětštění je pomalé sklouzávání do hříchu

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Každá křesťanská komunita má ze svých darů co nabídnout druhým

Na palubě lodi, která přepravuje uvězněného Pavla do Říma, jsou tři skupiny lidí. Nejpočetnější tvoří vojáci, podřízení setníkovi. Potom námořníci, na nichž je během plavby přirozeně závislá celá posádka. A nakonec ti nejslabší a nejvíce zranitelní, totiž vězňové.

Když loď, která je několik dní zmítána bouří, najede na mělčinu u břehů Malty, vojáci chtějí nejprve usmrtit vězně, aby se ubezpečili, že žádný neuteče, ale zadrží je setník, který chce zachránit Pavla. Ačkoli byl totiž jedním z těch nejslabších, poskytl Pavel celé osádce něco důležitého. Když všichni ztráceli naději na přežití, apoštol jim sděluje nečekané poselství naděje. Anděl ho totiž ujistil slovy: »Neboj se Pavle! Bůh ti daroval všechny, kdo jsou na lodi s tebou« (Sk 27,24). Ukáže se, že Pavlova důvěra je opodstatněná. Všichni pasažéři se zachrání, a když přistanou na Maltě, dostane se jim od obyvatel ostrova laskavého a vlídného přijetí. Tato důležitá podrobnost byla vzata jako téma Týdne modliteb, který dnes končí.

Drazí bratři a sestry, toto vyprávění ze Skutků apoštolů se týká také naší ekumenické cesty, směřující k oné jednotě, kterou si vroucně přeje Bůh. Nejprve nám říká, že ti, kdo jsou slabí a zranitelní - ačkoli materiálně nemají mnoho co nabídnout, ale spatřují svoje bohatství v Bohu - mohou přinášet cenné poselství prospěšné všem. Pomysleme na křesťanské obce. I ty, které jsou v očích světa nejmenší a nejméně významné, pokud mají zkušenost Ducha svatého, prožívají lásku k Bohu a bližnímu, nabízejí poselství celé lidské rodině. Pomysleme na marginalizované a pronásledované křesťanské obce. Stejně jako v epizodě o Pavlově ztroskotání přinášejí to nejdůležitější poselství spásy nezřídka ti nejslabší. Tak se to zalíbilo Bohu, totiž zachránit nás nikoli světskou mocí, nýbrž slabostí kříže (srov. 1 Kor 1,20-25). Jako Ježíšovi učedníci se tedy máme mít na pozoru, abychom se nedali světskou logikou, nýbrž naslouchali spíše těm nepatrným a chudým, neboť Bůh svoje vzkazy rád posílá jejich prostřednictvím. Jsou totiž nejvíce podobni Jeho Synu, který se stal člověkem.

Toto vyprávění ze Skutků nám připomíná druhý aspekt: Boží prioritou je *spása všech*. Jak praví anděl Pavlovi: »Bůh ti daroval všechny, kdo jsou na lodi s tebou«. To zdůrazňuje Pavel. I my máme zapotřebí si to zopakovat. Je naší povinností naplnit přednostní přání Boha, který - jak píše samotný Pavel - »chce, aby se všichni lidé zachránili« (1 Tim 2,4).

Je to pozvání, abychom se nezaobírali výlučně svými komunitami, nýbrž otevřeli se dobru všech, všeobecnému pohledu Boha, který se vtělil, aby obejmul celý lidský rod, zemřel a vstal z mrtvých pro spásu všech. Pokud se s Jeho milostí připodobníme Jeho vidění, budeme moci překonat svá rozdělení. V Pavlově ztroskotání každý přispívá ke spásě všech: setník přijme důležitá rozhodnutí, námořníci zužitkují svoje znalosti a schopnosti, apoštol dodává odvahu těm, kdo ztrácejí naději. Každá křesťanská komunita má ze svých darů co nabídnout druhým. Čím více budeme hledět za svoje partikulární zájmy a překonávat dědictví minulosti v touze společně dosáhnout přístavu, tím spontánněji budeme tyto dary rozpoznávat, přijímat a sdílet.

A přistupme ke třetímu aspektu, který byl jádrem tohoto Týdne modliteb, totiž *pohostinnost*. Svatý Lukáš v poslední kapitole Skutků apoštolů říká o obyvatelích Malty, že se »chovali mimořádně laskavě« či »neobyčejně přívětivě« (Sk 28,2). Oheň rozdělaný na břehu pro ztroskotance je krásným symbolem lidského tepla, kterého se jim nečekaně dostalo. Také vladař ostrova prokázal svoji vlídnost a pohostinnost Pavlovi, který se odvděčil uzdravením jeho otce a mnoha dalších nemocných (srov. vv. 7-9). A nakonec, když apoštol a ti, kdo byli s ním, odplouvají do Itálie, Malťané jim dali vše, co potřebovali (v.10).

Z tohoto Týdne modliteb bychom se chtěli naučit větší pohostinnosti, především mezi námi křesťany i mezi bratry různých vyznání. Naši staří nás učili příkladem, když totiž v křesťanském domě bylo u stolu vždycky prostřeno pro pocestného či potřebného, který by zaklepal. V kláštrech je host vždycky přijímán s velikou úctou jako by to byl samotný Kristus. Neztrácejme, leč spíše oživujme tyto zdravé evangelní zvyky!

Drazí bratři a sestry, s těmito pocity srdečně a bratrsky zdravím Jeho eminenci, metropolitu Gennadia, představitele ekumenického patriarchátu, Jeho Milost Ian Ernesta, osobního představitele canterburského arcibiskupa v Římě a všechny představitele zde přítomných církví a církevních společenství. Zdravím také studenty z *Ecumenical Institut of Bossey*, kteří jsou na návštěvě Říma, aby

prohloubili svoje znalosti o katolické církvi, a mladé pravoslavné a východní stipendisty Komise pro kulturní spolupráci s pravoslavnými církvemi při Papežské radě pro podporu jednoty křesťanů, jež zdravím a jimž děkuji. Společně a neúnavně se nadále modleme k Bohu za dar plné jednoty mezi sebou.

25.1.2020

Papež k Římské rotě: Svatá křesťanská manželství nevytvářejí pastýři, nýbrž Duch svatý

Vatikán. V sobotu dopoledne přijal papež členy Římské roty, tedy nejvyššího odvolacího církevního soudu, který posuzuje případy kanonické platnosti svátostně uzavřených sňatků. Toto setkání na začátku kalendářního roku patří k pravidelným položkám pastorační služby Kristova náměstka. Ve své letošní promluvě zaměřil papež pozornost nikoli na finesy kanonického práva, nýbrž na primární roli manželského páru v poslání církve, čímž navázal na svoji katechezi z loňského roku ([13. listopad 2019](#)) o Akvilovi a Priscille ve službách evangelia. V souvislosti s reformou kanonického manželského procesu připomněl dvě jeho drahocenné perly, totiž blízkost a bezplatnost, a dodal:

„Často, často pocítuji strach z Božího soudu, kterému budeme podrobeni v těchto dvou bodech. Byl jsem v posuzování nablízku lidem? Otevřel jsem přitom srdce bezplatnosti anebo jsem se nechal strhnout komerčními zájmy? Boží soud bude v této věci velice přísný.“

Musíme si být vědomi – poznamenal na jiném místě – že pastýři nejsou těmi, kdo svojí lidskou nezávislostí, byť v dobré víře, vytvářejí svatá křesťanská manželství. Ta jsou vždycky dílem Ducha svatého, který je protagonistou církevního poslání. Je na nás pastýřích, abychom je zviditelňovali, činili je podmětem stále nové schopnosti žít křesťanským manželstvím a také je chránili před ideologiemi. Manželské páry, které Duch zajisté stále oživuje, jsou připraveny vycházet ze sebe, otevírat se druhým a žít v blízkosti, stylem společného života, který proměňuje každý mezosobní vztah na zkušenost bratrství.

„Musíme být přesvědčeni, ba dokonce si být jisti, že takovéto páry jsou v církvi Božím darem, nikoli naší zásluhou. Jsou plodem Ducha, který církev nikdy neopouští. Duch spíše čeká od pastýřů horlivost, aby nepohasínalo světlo, které tato manželství šíří na periferiích světa. Nechte se proto obnovit Duchem, abyste se nesmířili, ba nespokojovali s církví nemnohých, kteří zůstanou pouze izolovaným kvasem, zbaveným oné schopnosti manželů Nového zákona rozmnožovat se v pokoře a v poslušnosti Duchu, který osvěcuje a je s to učinit spásonosným naše lidské počínání i chudobu v přesvědčení, že církev neroste přetahováním, ale přitažlivostí.“

O Akvilovi a Priscille nevíme, zda zemřeli jako mučedníci, ale zajisté jsou pro dnešní manžele znamením mučednictví přinejmenším duchovního, tedy svědky schopnými být kvasem v těstu, v němž zaniknou a dají mu tak vzniknout.

„Drazí soudci Římské roty, temnota víry nebo poušť víry, jež jsou již po dvacet let možnou příčinou neplatnosti manželského souhlasu, nabádá mě, stejně jako mého předchůdce, papeže Benedikta XVI., k závažné a naléhavé výzvě k synům církve, abychom se v naší době cítili všichni a každý povolání předávat budoucnosti krásu křesťanské rodiny. Církev potřebuje ubicunque terrarum manželské páry jako byli Akvila a Priscilla, kteří promlouvají a žijí pravomocí křtu, která nespočívá v příkazování a v prosloveh, nýbrž v důsledném životě svědků a tím průvodců na Pánově cestě. Děkuji Pánu, že i dnes dává dětem církve odvalu a světlo vracet se k počátkům víry a znovu nacházet horlivost manželů Akvily a Priscilly, rozpoznatelnou v každém manželství slaveném v Ježíši Kristu.“

Angelus

26.1.2020

Boží přátelství není výsledkem našich zásluh

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium (srov. *Mt 4,12-23*) líčí začátek Ježíšova veřejného působení. Začalo v Galileji, která byla v porovnání s Jeruzalémem periferií, na kterou se pohlíželo s nedůvěrou, protože byla smíšená s pohany. Od tohoto kraje se neočekávalo nic dobrého a nového. Právě tam však začal kázat Ježíš, který vyrůstal v Galilejském Nazaretě.

Hlásá ústřední jádro svého učení shrnutého do výzvy: »Obráťte se, neboť se přiblížilo nebeské království« (v.17). Tato zvěst je jako silný proud světla, který prostupuje tmou a rozhání mlhu. Připomíná Izaiášovo proroctví, které se čte v noci o Narození Páně: »Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země, vstává světlo« (Iz 9,1). Příchodem Ježíše, světla světa, vyjevili Bůh Otec lidstvu svoji blízkost a svoje přátelství. Byly nám dány zdarma bez našich zásluh. Boží blízkost a Boží přátelství nejsou výsledkem našich zásluh; jsou Božím darem daným zdarma, a jako takový jej máme opatrovat.

Výzva k obrácení, kterou Ježíš adresuje všem lidem, je plně srozumitelná právě ve světle události zjevení Boží Syna, o kterém jsme rozjímali během minulých nedělí. Často se zdá, že je nemožné změnit život, opustit cestu sobectví a zla, opustit cestu hříchu, protože snahu o obrácení soustředíme pouze na sebe a svoje síly, nikoli na Krista a Jeho Ducha. Přilnutí k Pánu však nelze redukovat na naše osobní úsilí. Myslet si něco takového by bylo hříchem pýchy. Naše přilnutí k Pánu nelze redukovat na osobní úsilí, ale musí se vyjádřit důvěrnou otevřeností srdce i myslí k přijetí Ježíšovy dobré zvěsti. Ježíšovo slovo, Ježíšova dobrá zvěst, evangelium mění svět i srdce! Jsme proto povoláni svěřit se Kristovu slovu, otevřít se Otcovu milosrdenství a nechat se proměnit milostí Ducha svatého.

Pravé obrácení začíná odtud, stejně jako u prvních učedníků. Setkání s božským Mistrem, s Jeho pohledem a s Jeho slovem je podnítilo k Jeho následování, ke změně života konkrétním zapojením se do služby Božímu království.

Prekvapující a rozhodující setkání s Ježíšem bylo začátkem putování učedníků, proměněných na hlasatele a svědky Boží lásky k Božímu lidu. Napodobením těchto prvních hlasatelů a poslů Božího slova, ať se každý z nás ubírá ve stopách Spasitele a nabízí tak naději těm, kdo po ní žízní.

Panna Maria, ke které se obracíme modlitbou Anděl Páně, ať svojí mateřskou přímlovou podpoří a posílí naše předsevzetí

Homilie

26.1.2020

Dejme v sobě prostor Božímu Slovu

»Ježíš začal hlásat« (Mt 4,17). Takto uvádí evangelista Matouš Ježíšovu veřejnou službu. Ježíš, který je *Slovem* Božím, přišel, aby k nám promluvil svými slovy a svým životem. Tuto první Neděli Božího slova se vydáváme k počátkům jeho hlásání, k pramenům Slova života. Pomůže nám v tom dnešní evangelium (Mt 4,12-23), které podává *jak, kde a komu* začal Ježíš hlásat.

1. *Jak* začal? Velmi jednoduchou větou: »Obráťte se, neboť se přiblížilo nebeské království« (v.17). Toto je základ všech jeho promluv, totiž sdělení, že nebeské království se přiblížilo. Co to znamená? Nebeským královstvím se rozumí Boží království, totiž způsob Božího kralování, vztahování se k nám. Ježíš nám nyní říká, že se nebeské království *přiblížilo* a že Bůh je blízko. To je první novost, první poselství: Bůh není daleko. Ten kdo přebývá v nebesích, sestoupil na zem, stal se člověkem. Odňal zábrany, zrušil distance. Nestalo se tak naší zásluhou. On sestoupil a vyšel nám vstříc. Bůh má od začátku ve zvyku být svému lidu nablízku. Již ve Starém zákoně stojí: »Kde je národ, jemuž by byli bohové tak nablízku, jako je Hospodin, náš Bůh« (Dt 4,7). A tuto blízkost ztělesňuje Ježíš.

Je to poselství radosti: Bůh nás přišel osobně navštívit, stal se člověkem. Nepřijal naše lidství z pocitu odpovědnosti, nýbrž z lásky. Z lásky si bere naše lidství, neboť je miluje. Bůh si vzal naše lidství, protože nás má rád a zdarma nám chce dát spásu, kterou nemůžeme dát sami sobě. Touží být s námi, obdarovat nás krásou života, pokojem srdce a radostí z toho, že nám bylo odpuštěno a že jsme milováni.

Potom pochopíme bezprostřední Ježíšovu výzvu „obráťte se“ či „změňte život“. Změňte život, protože začal nový způsob života. Skončil čas žití pro sebe a začalo žití s Bohem a pro Boha, s druhými a pro druhé, s láskou a z lásky. Ježíš dnes opakuje také tobě: „Odvalu, jsem ti nablízku, udělej mi místo a tvůj život se změní!“ Ježíš klepe na dveře. K tomu ti Pán dává svoje slovo, abys je přijal jako milostný dopis, který ti napsal, a pocítil tak, že je s tebou. Jeho slovo nás utěšuje a povzbuzuje. Zároveň nabádá k obrácení, otřásá námi, zbavuje nás sobeckého ochrnutí. Jeho slovo má totiž moc život změnit a umožnit nám přejít ze tmy k životu. Taková je síla Jeho slova.

2. Podíváme-li se, *kde* začal Ježíš hlásat, zjistíme, že to bylo právě v krajích považovaných za „temné“. První čtení a evangelium mluví o těch, kteří »žijí v temnotě«, totiž o obyvatelích »země Zabulonovy a země Neftalimovy, u moře, za Jordánem, v pohanské Galilei« (Mt 4,15-16; srov. Iz 8,23-9,1). Pohanská Galilea je krajem, kde Ježíš začal kázat, a nazývala se tak proto, že tam žily různé národy; byla skutečnou směsicí národů, jazyků a kultur. Byla to Mořská cesta, představující křižovátku. Žili tam tybáři, obchodníci a cizinci, a zajisté nebyla místem náboženské čistoty vyvoleného lidu. A přece Ježíš začal tam odtud, nikoli na nádvoří Jeruzalémského chrámu, nýbrž na opačném konci země, v pohanské Galileji, v pohraničí. Začal na periférii. Můžeme se z toho poučit: Slovo, které zachraňuje, nevyhledává chráněná, sterilizovaná a bezpečná místa. Vstupuje do našich složitostí, do našich temnot. Stejně jako tehdy přeje si Bůh také dnes navštěvovat místa, kam si myslíme, že nechodí. Kolikrát jsme to ovšem my, kteří mu zavíráme dveře a raději skrýváme svoje zmatky, chmury a obojakosti. Zapečetíme je v sobě, když jdeme k Pánu s nějakou formální modlitbou, a dáváme si pozor, aby naším nitrem neotřásla Jeho pravda. To je skrytá přetvářka. Avšak Ježíš, jak říká dnešní evangelium, »chodil po celé Galileji [...] hlásal evangelium o Božím království a uzdravoval mezi lidem každou nemoc« (v.23). Prošel celý tento různorodý a komplikovaný kraj. Stejně tak nemá strach zkoumat naše srdce, naše nejneshůdnější a nejsvízelnější místa. Ví, že nás uzdraví pouze odpuštěním. Pouze Jeho přítomnost nás promění, pouze Jeho slovo nás obnoví. Jeho, který prošel Mořskou cestu, uveďme na křivolaké stezky, které máme ve svém nitru, nechceme je vidět nebo je skrýváme. Nechejme tam vstoupit Jeho slovo, které je »plné života a síly, [...] a pronáší soud nad nejvnitřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími« (Žid 4,12).

3. A nakonec: ke *komu* začal Ježíš mluvit? Evangelium říká, že »když se ubíral podél Galilejského moře, uviděl dva bratry [...] jak vrhají do moře sítě, byli totiž rybáři. Řekl jim: Pojďte za mnou, a udělám z vás rybáře lidí« (Mt 4,18-19). Prvními adresáty povolání byli rybáři, nikoli lidé vybraní pečlivě na základě svých schopností anebo zbožní, kteří pobývali na modlitbách v chrámu, zatímco běžní lidé pracovali. Všimněme si, co jim Ježíš řekl: *udělám z vás rybáře lidí*. Mluví k rybářům a používá slovníku, kterému rozumějí. Skrže jejich život je přitahuje, povolává je tam, kde jsou, a takové, jakými jsou, aby je zapojil do Svého poslání. »Oni hned nechali sítě a následovali ho« (v.20). Proč *hned*? Jednoduše proto, že pocítili přitažlivost. Nebyli pohotová a připravení proto, že obdrželi příkaz, nýbrž proto, že je přitáhla láska. K následování Ježíše nestačí dobrá snaha, je zapotřebí denně vnímat Jeho povolání. Pouze On, který nás zná a miluje až do dna, umožní nám vyplout na širé moře života. Jako to učinil s těmi učedníky, kteří mu naslouchali.

Proto potřebujeme Jeho slovo, abychom uprostřed tisícera každodenních slov naslouchali onomu jedinému Slovu, které k nám nepromlouvá o věcech, nýbrž o životě.

Drazí bratři a sestry, dejme v sobě prostor Božímu slovu! Přečtěme si každý den nějaký verš z Bible. Začněme evangeliem, mějme jej otevřené na nočním stolku, nosme jej s sebou v kapse či tašce, v mobilu, nechme se jím každý den inspirovat. A objevíme, že Bůh je blízko, osvětluje naše temnoty a s láskou nás vede po širém moři života.

Kázání z Domu sv. Marty

28.1.2020

Křesťan se má vyznačovat radostí a nenechat se spoutávat formalitami

Vatikán. „Nestydět se vyjádřit radost ze setkání s Bohem a nedistancovat se od lidu, který slaví, protože vnímá Boží blízkost“ – vybízel římský biskup ve svém kázání při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Církev bude moci jít vpřed jenom radostným hlásáním evangelia, konstatoval papež.

Podnět si vzal z prvního liturgického čtení (2 Sam 6,12b-15.17-19). Epizoda z druhé knihy Samuelovy líčí přenesení Hospodinovy archy do města Davidova za jáсотu, zpěvu a tance Božího lidu. „Archa, která byla odcizena, se vrací domů – komentoval papež František – a radost lidu je obrovská. Lid vnímá Boží blízkost a slaví. A král je spolu s lidem, na čele průvodu. Obětuje celopaly a pokojné oběti, tančí »ze všech sil před Hospodinem«, jak praví tato biblická pasáž.“

„Byla to slavnost, radost Božího lidu z toho, že Bůh byl s nimi. A David? Tančí. Tančí uprostřed lidu, bez ostychu dává výraz své radosti. Je to duchovní radost ze setkání s Pánem. Vrátil se k nám Bůh. A to nám působí tolik radosti. David se nedomnívá, že jakožto král musí zaujímat odstup od lidu. Mít odstup Jeho veličenstva. Nikoli. David miluje Hospodina, těší se z přinesení Boží archy a vyjadřuje svoje štěstí a radost. Tančil a jistě také zpíval jako všechen lid. Oslavovali.“

„Také my třeba ve farnosti zakoušíme někdy radost z toho, že jsme s Pánem, a tato radost pak pokračuje také doma“ – řekl dále papež a zdůraznil jednu související momentku, kterou dnešní bohoslužebné čtení vynechává, totiž reakci Davidovy manželky. Ta zdálky pozorovala průvod a jásajícího Davida, jak tančí před Hospodinovou archou, avšak styděla se za něho a když se s ním po skončení slavnosti setkala, řekla mu uštěpačně: »Jak se dnes proslavil izraelský král. Před služebníky se choval jako nějaký blázen!«

„Vytríbená religiozita opovrhne spontánní radostí z Hospodina. A David jí vysvětluje: »Tato radost má důvod. Je to radost z Hospodina, protože jsme přinesli domů Jeho archu«. Mikal, jak se tato paní jmenovala, jí však pohrdla, a jak praví Bible, zůstala kvůli tomu bezdětnou (srov. 2 Sam 6,16-23). Hospodin jí potrestal. Chybí-li křesťanovi radost, nepřináší plody. Chybí-li v našem srdci radost, není ani plodnost.“

Tato radost se vyjadřuje nejenom duchovně – řekl dále František s odkazem na poslední verš z dnešního čtení, kde stojí, jak David »podělil všechen lid, [...] a každému dal chlebovou placku, koláč z datlí a koláč z hrozinek«, aby každý slavil také doma. „Boží slovo – komentoval papež – se nestydí za slavení. Je pravda, že rizikem radosti je někdy tendence posouvat se dál a myslet, že v tom spočívá všechno. Nikoli. Je to jen sváteční atmosféra.“ Důležitý eklesiologický a evangelizační aspekt radosti však zdůrazňuje Pavel VI. apoštolskou exhortací *Evangelii nuntiandi*, a papež František jej shrnul následovně:

„Církev nepostoupí vpřed, evangelium nepostoupí vpřed nudným a zahořklým kázáním. Nikoli. Půjde vpřed pouze s radostnými a životem oplývajícími hlasateli evangelia. S radostí přijatého Božího slova, radostí křesťanské existence, radostí z cesty vpřed a schopností slavit bez ostychu, ne jako paní Mikal a formální křesťané, spoutaní formalitami.“

Kázání z Domu sv. Marty

30.1.2020

O křesťanském měřítku posuzování

Vatikán. „Posuzujeme-li druhé podle křesťanského měřítka, nebojíme se pokoření a kříže“ konstatoval papež během kázání při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Komentoval tak dnešní evangelium (Mk 4,21-25).

»Jakou mírou měříte, takovou se naměří vám« (Mk 4,24). „My všichni – dodal papež – s životem účtujeme, v přítomnosti a zejména v budoucnosti, na konci svého života. A citovaná Ježíšova věta popisuje právě tuto chvíli, tedy jaký bude soud. Blahoslavenství a podobně i 25. kapitola Matoušova evangelia nám ukazují, co máme dělat, tedy konkrétní skutky, zatímco dnešní, Markovo evangelium popisuje, jak si máme počínat, a jaký by měl být náš životní styl.“

„Jakou mírou měřím druhým? Jakou mírou měřím sobě? Je to míra velkodušná, plná Boží lásky, vysoká anebo přízemní? Takovou mírou budu souzen, žádnou jinou, tou, kterou měřím já. Do jaké výše jsem nasadil svoji laťku? Na to je třeba myslet. A to je vidět nejenom na tom dobrém nebo zlém, co děláme, ale v souvislém životním stylu.“

Každý totiž máme svůj styl – pokračoval papež – totiž způsob, jakým posuzuji sebe a jakým druhé. A Pán použije ten, kterým posuzujeme druhé. Kdo je sobec, nemá slitování, dere se nahoru a šlape po druhých, bude souzen stejně, tedy bez slitování. Jaký je tedy životní styl křesťana? – tázal se František.

„Jako křesťan si kladu otázku: co je prubířským kamenem poznání, zda jsem na křesťanské úrovni, na té, kterou si přeje Ježíš? Je to schopnost přijmout pokoření, schopnost snést ponížení. Křesťan, který není schopen snášet pokoření, jež přináší život, něco postrádá. Je to křesťan zdánlivý nebo zainteresaný, a stěžuje si: »Proč k tomu došlo?«. – Protože to učinil Ježíš, který se zřekl sám sebe, jak říká Pavel. »Ponížil se a byl poslušný až k smrti«. »Nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl« (Flp 2.8.6-7). Toto je vzor.“

Tomu odporuje světský životní styl, který není schopen držet se Ježíšova vzoru, řekl dále papež. Svůj vlastní styl posuzování tedy poznám podle postoje, jaký zaujímám vůči příkoří a ponížení, jimž jsem vystaven.

„»Jakou mírou měříte, takovou se naměří vám«, toutéž mírou. Je-li to křesťanská míra, která se drží Ježíšovy cesty, budu stejnou mírou souzen já. S velkým slitováním, soucitem a milosrdenstvím. Avšak je-li to míra světská, která křesťanskou víru jenom využívá – chodím na mši, ale žiju světsky – bude mi naměřeno touto mírou. Prosme Pána o milost žít křesťansky a hlavně nemít strach z kříže a pokoření, protože to je cesta, kterou zvolil k naší spáse a která je zárukou křesťanské míry, totiž schopnost nést kříž, schopnost snášet pokoření.“

31.1.2020

Papež: Senioři jsou přítomností a zítřkem církve

Vatikán. „Život je dar a pokud je život dlouhý, je privilegiem jak pro jeho nositele, tak pro celé okolí“, zdůraznil římský biskup při dnešní audienci pro účastníky prvního Mezinárodního kongresu o pastoraci seniorů, organizovaného vatikánským Úřadem pro laiky, rodinu a život. Do Říma se na něj sjelo více než pět set odborníků a pastoračních pracovníků ze šedesáti zemí.

Papež František jim věnoval poměrně obsáhlou promluvu, v jejíž první části zevrubně analyzoval populační stárnutí a inverzi demografické pyramidy. Poukázal rovněž na různá kvalitativní hlediska stáří – zatímco četní senioři se potýkají s úbytkem sil, nemocí a sociální izolovaností, pro mnohé jiné začíná dlouhé období psycho-fyzického blahobytu a oproštěnosti od pracovních povinností. Objevuje se tudíž otázka, jak tuto životní fázi prožívat a dát smysl životu, který se pro vysoký počet jedinců vyznačuje dlouhověkostí.

„Sociální dezorientace a v hojných případech také lhostejnost a odmítání starých lidí v našich společnostech vyzývají nejenom církve, ale též všechny lidi, k poctivému zamyšlení, které by nás poučilo o hodnotě stáří a vedlo k jeho docenění. Zatímco totiž na jedné straně musí státý řešit novou demografickou situaci na hospodářské rovině, občanská společnost potřebuje hodnoty, dodávající význam třetímu a čtvrtému věku. A právě sem spadá přínos církevního společenství.“

Církev musí změnit své pastorační návyky, aby dokázala reagovat na vysoký počet seniorů v rodinách, farnostech a společenstvích, řekl papež účastníkům konference a vyslovil přání, aby nezůstalo u této ojedinělé iniciativy.

„V Bibli je dlouhý věk požehnáním. Vystavuje nás konfrontaci s naší křehkostí, vzájemnou závislostí, rodinnými a společenskými vazbami a především s naším postavením Božích dětí. Bůh Otec, který nám udílí stáří, nám tak poskytuje čas, abychom jej hlouběji poznávali a navázali s ním niterný vztah, abychom stále více vcházeli do jeho srdce a spočinuli v Něm. Připravujeme se na to, až do jeho rukou odevzdáme svého ducha, a to již natrvalo, v synovské důvěře. Stáří je však rovněž časem, kdy se obnovuje plodnost. »Ještě ve stáří budou přinášet užitek, zůstanou šťavnatí a svěží«, praví žalmista (Žl 91,15). Plán Boží spásy se totiž uskutečňuje také v ubohosti slabých, neplodných a nemohoucích těl. Ze Sárina neplodného klínu a stoletého Abrahamova těla vzešel vyvolený lid (Řím 4,18-20). Z Alžběty a starého Zachariáše se zrodil Jan Křtitel. Starý člověk, i když je slabý, se může stát nástrojem v dějinách spásy.“

Církev si je vědoma této nenahraditelné úlohy starých lidí a stává se místem, kde různé generace sdílejí plán Boží lásky ve vztahu vzájemné výměny darů Ducha svatého, pokračoval Svatý otec. To nás ovšem zavazuje ke změně pohledu na staré lidi, upozornil.

„Když přemýšlíme a mluvíme o seniorech, a to především z pastoračního hlediska, musíme se naučit určité změně slovesného času. Není zde pouze minulost, jako by pro staré lidi existoval jen předešlý život a zplesnivělý archiv. Nikoli. Pán s nimi chce a může psát také nové stránky, naplněné svatostí, službou, modlitbou. Chtěl bych vám dnes říci, že senioři jsou přítomností a zítřkem církve. Ano, jsou také budoucností církve, která, spolu s mladými lidmi prorokuje a sní! Proto je velmi důležité, aby spolu mladí a staří lidé rozmlouvali.“

Proroctví se u starých lidí nejplněji projevuje tehdy, když do jejich životů vstupuje světlo evangelia, vysvětloval František a vybídl církev k hlásání radostné zvěsti mezi seniory, zejména těmi, kteří žijí osaměle. Stáří totiž není nemoc, nýbrž privilegium, podotknul. Nemocí se může stát osamělost, kterou však lze vyléčit milosrdnou láskou, duchovní blízkostí a útěchou.

„Bůh má všude po světě početný lid dědečků a babiček. V sekularizovaných společnostech mnoha zemí dnes generace současných rodičů většinou nemá onu křesťanskou formaci a živou víru, kterou naopak prarodiče mohou předat svým vnukům. Stávají se nezbytným článkem řetězce při výchově dětí a dospívajících k víře. Musíme si zvyknout na jejich začlenění do našich pastoračních obzorů a považovat je za živou součást našich společenství. Jsou totiž nejenom lidmi, kterým máme pomáhat a chránit je, nýbrž mohou se stát aktéry evangelizující pastore a privilegovanými svědky věrné Boží lásky.“

Doufám proto, že vnímavost pro staré lidi, která je dnes výsadou nemnohých, brzy obohatí každé naše církevní společenství, řekl papež František účastníkům kongresu o pastorači seniorů.

Kázání z Domu sv. Marty

31.1.2020

Zesvětštění je pomalé sklouzávání do hříchu

Vatikán. „Hříchem naší doby je ztráta smyslu pro hřích,“ kázal dnes ráno v kapli Domu sv. Marty papež František, který citoval známá slova Pia XII. „Toto riziko hrozí nám všem; je to duch zesvětštění, které odnímá schopnost vidět páchané zlo, čili iluze, že je všechno dovoleno.“

Petrův nástupce si vzal podnět z dnešního čtení z druhé knihy Samuelovy (2 Sam 11, 1-4a.5-10a.13-17), jež popisuje Davidův hřích, totiž vraždu chetity Uriáše, manžela Batšeby, kterou David svedl k cizoložství. „Svatý král David – komentoval římský biskup – sklouznul do pohodlného života a zapomněl, že byl vyvolen Bohem. Jako mnozí lidé dnešní doby, jejíž duchovní atmosférou je ztráta vědomí hříchu.“ Papež František upozornil v této souvislosti na předchozí Davidův hřích, totiž na jeho příkaz ke sčítání obyvatelstva, po kterém následovala hříšná touha po Batšebě, manželce bližního, cizoložství s ní a nakonec vražda jejího manžela, k níž David podlým způsobem zneužil svoji královskou moc.

„Jak je ale možné, že velikán David, který je svatý, vykonal tolik dobrého a byl tak spojen s Bohem, mohl udělat něco takového? To se nestane ze dne na den. Velikán David se šinul pomaličku. Jsou hříchy okamžiku: hněv, urážka, jež nedokážu kontrolovat. Ale jsou také hříchy, do kterých se sklouzává pomalu v duchu zesvětštění. Duch tohoto světa tě přivádí dělat tyto věci, jako by byly normální. Až k úkladné vraždě...“

„Hřích se zmocňuje člověka pozvolna a postupně. My všichni jsme hříšníci – pokračoval papež – a někdy hřešíme chvilkově. Rozčilím se, inzultuji a potom lituji. Někdy se však necháváme pomalu unášet do stavu, který se zdá normálním. Například, nevyplacení spravedlivé mzdy pomocníci v domácnosti apod.“

„Zdá se však, že lidé, kteří se toho dopouštějí, jsou dobří. Chodí na mši každou neděli, říkají si křesťané. Jak je ale možné, že takto jednáš? A jsou i další hříchy... zmiňuji pouze tento. Je to proto, že jsi sklouznul do stavu ztráty vědomí hříchu. A to je jeden z nešvarů naší doby. Pius XII. to nazval ztrátou vědomí hříchu. Jako by se smělo všechno...“

František pak zmínil tristní případ ze svojí vlasti, kde se zábava skupinky mladých hráčů ragby zvrhla do brutálního zbití a zabití jednoho z nich. „Z chlapců se stala vlčí smečka – řekl a dodal, že tato epizoda nutí klást si vážnou otázku, jak je tomu s výchovou mládeže ve společnosti. „Často je k zastavení skluzu do hříchu potřeba nějaká životní facka. Je zapotřebí proroka, jakým byl Nátan, kterého poslal Bůh k Davidovi, aby mu ukázal jeho hřích.“

„Přemýšlejme trochu. Jaká je duchovní atmosféra mého života? Dávám pozor, potřebuji stále někoho, kdo mi řekne pravdu, anebo si myslím, že ne? Přijímám nějakou pomocnou výtku od přítele, zpovědníka, manžela, manželky, dětí? Při pohledu na tento příběh svatého Davida se ptejme: je-li světec schopen takto padnout, dejme si pozor, bratři a sestry, může se to stát také nám. Ptejme se, v jaké atmosféře žijí. Kež nám Pán daruje milost posláním nějakého proroka – může to být soused, syn, maminka, tatínek – který nás trochu pleskne, když sklouzáváme do této atmosféry, v níž se zdá, že je všechno dovoleno.“